

Sjeldne fugler i Buskerud 1999

Rapport fra den lokale rapport- og sjeldenhetskomiteen (LRSK) i Buskerud

1999-rapporten fra LRSK kommer ut ett år forsinket, men gir til gjengjeld en fyldig beskrivelse av forekomster av sjeldenheter i Buskerud i rapporteringsåret. I tillegg til mange flinke rapportører er meldinger på Internett nå blitt en viktig kilde til rask registrering av mange funn av rapporteringsarter i fylket.

Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals, Kendt Myrmo, Lars Thomas Poppe & Vegard Bunes

Saksbehandling

Denne rapporten er basert på ca. 350 registrerte funn av 94 arter og 4 hybrider. Dette er litt mer enn forrige års rapport. 74 av funnene omtalt i denne rapporten er ikke fra rapporteringsåret 1999. Dette er en markant økning fra forrige års "etter-rapporteringer". Stort sett dreier det seg om eldre, uteglemte funn.

LRSK har i løpet av det siste året etablert en database som nå inneholder alle tidligere LRSK-rapporterte funn og ellers mange viktige og interessante observasjoner fra Buskerud publisert i ulike rapporter og tidsskrifter gjennom de siste årene. Den forbedrede oversikten som dette gir, har nok medvirket til at flere eldre og uteglemte funn er blitt fanget opp denne gangen. De siste par årene har også meldinger på Internett blitt en viktig kilde til nye registreringer i databasen, som nå nærmer seg 6000 registreringer. LRSK vil likevel anmerke at noen observatører fortsatt er trege med innsendelsen av sine funn, slik at sakene ikke kommer med i den rette årsrapporten av den grunn.

LRSK har i forbindelse med denne rapporten behandlet 87 godkjenningssaker fra 1999 og tidligere år. Av disse er to ikke godkjent. Dette gjelder et funn av dvergterne i 1976, p.g.a. mangelfull beskrivelse, og et funn av hubro i 1999 som ved nærmere granskning av fotobelegg, viste seg å være en hornugle.

LRSK har videresendt 6 saker fra 1999 og tidligere år til behandling i NSKF. Dette gjelder funn av svarthalsdykker (Fiskumvannet, Øvre Eiker 27.04.-07.12.99), rødtoppfuglekonge (Fiskumvannet, Øvre Eiker 25.10.98), glente (Hedenstad, Kongsberg 18.06.99), ubestemt måke (Hokksund, Øvre Eiker 27.12.98), hybrid taksvale x låvesvale (Fiskumvannet, Øvre Eiker, 22.08.98), samt et gammelt funn av mulig storskrikørn (Kolbjørnseter, Numedal, 01.06.59). NSKF har nå også åpnet mulighet for at observatørene selv kan sende inn sine funn direkte til NSKF. Et funn av elvesanger (Fiskumvannet, Øvre Eiker 15.06.-03.07.99) er blitt behandlet på denne måten.

NSKF har også gitt tilbakemelding på flere saker fra 1999 og tidligere år som nå publiseres i denne rapporten. Av disse ble funn av småskrikørn (1998), storskrikørn (1959) og kanadahettmåke (1998) ikke godkjent, mens funn av mulig hybrid brunnakke x krikand (1996) og ubestemt måke (mulig hybrid gråmåke x polarmåke fra 1998) er lænlagt da det ikke med sikkerhet har vært mulig å fastslå hvilke hybrider det her er snakk om. LRSK avventer svar på hybrid taksvale x låvesvale (1998) og endelig avgjørelse i funn av svartglente (Øvre Eiker 1998). Totalt utgjør andelen av funn som ikke er godkjent 8% av antall behandlede godkjenningssaker.

LRSK Buskerud har avholdt to møter i 1999. Arbeidsmengden spesielt for sekretæren har vært stor. Familieforøkning og arbeid med nytt hus gjorde det etter hvert vanskelig for sekretæren å følge opp arbeidet i LRSK. Som et resultat av dette, lå saksbehandling stort sett nede i hele 2000. Dette ble forsterket av at lederen, Torkild Jensen, ba seg fritatt fra videre LRSK-arbeid p.g.a. stor arbeids-belastning med hovedfagsstudium i Trondheim og andre NOF-oppgaver. Dette er hovedårsaken til at denne årsrapporten først blir publisert nå – vel ett år forsinket. F.o.m. 2001 er LRSK konstituert på nytt og komiteen har forsert arbeidet med å komme a jour med saksbehandlingen for 1999 og 2000. Årsrapporten for 2000 er planlagt publisert i neste nummer av Buskskvetten. Vi håper ikke at disse forholdene har ført til at tidligere og nye rapportører lar være å rapportere inn sine funn, men at dere alle slutter opp om LRSKs arbeid også i fremtiden.

Noen hovedtrekk fra forekomsten i 1999

1999 vil som 1998, bli husket som et fuglerikt år i Buskerud. Mange sjeldne arter er blitt observert, og ny viten er samlet inn om forekomsten til en rekke arter. To nye arter er også blitt godkjent for fylket: glente (1999) og rødtoppfuglekonge (1998). VinterAtlas-prosjektet har dessuten resultert i flere vinterfunn av sjeldne arter, og mer oppmerksomhet på vår- og høsttrekket til storskarv og kortnebbgås

har vist at disse artenes trekk gjennom Buskerud er mye mer omfattende enn tidligere antatt.

Av spesielle funn i 1999 som bør fremheves, er svarthalsdykkeren som dukket opp i Fiskumvannet i april, og som etter hvert fikk besøk av en make. Mange både lokale og tilreisende la turen til Fiskumvannet denne sommeren/høsten og fikk sett og "krysset" arten i perioden den oppholdt seg i vannet.

Noen andre interessante funn fra 1999: havsule (funn nr. 6), toppskarv (funn nr. 2), mandarinand (funn nr. 5), vaktel (7 funn), lappspove (funn nr. 9), tyvjo (funn nr. 7), storjo (funn nr. 4), grønlandsmåke (funn nr. 3-4), dvergterne (funn nr. 2), nattraavn (6 funn), sørlig gulerle (funn nr. 3), svartryggerle (funn nr. 3), elvesanger (funn nr. 4) og pirol (funn nr. 8). Videre ble det gjort vinterfunn av fjellvåk, vandrefalk, skjærpiplerke og heipiplerke.

LRSK har ikke mottatt noen observasjon av hekkende grågås i Buskerud i 1999, selv om arten har hekket gjentatte år i nedre deler av fylket. LRSK ønsker at slike funn blir innrapportert for å kunne følge med i utviklingen.

Kommuneoversikten over antall funn (tabell 1) viser at det fortsatt er fire kommuner som utmerker seg: Øvre Eiker, Hole, Ringerike og Lier, noe som selvfølgelig henger sammen med stor feltaktivitet på lokalitetene Fiskumvannet, Nordre Tyrifjorden og Linnestranda. Gledelig er det at funnmengden fra Hurum, Kongsberg og Ål økte i 1999.

Tabell 1. Funnstatistikk pr. kommune (inkl. etter-rapporteringer for 1998)

Kommune	1998	1999
Drammen	4	3
Flesberg		1
Gol	1	1
Hol	1	2
Hole	71	46
Hurum	2	10
Kongsberg	6	14
Lier	21	25
Modum	12	6
Nedre Eiker	7	5
Nes		2
Nore og Uvdal	1	
Ringerike	54	29
Øvre Eiker	98	83
Ål	5	14

Endringer i rapporteringslisten

Observatørene bes merke seg endringene som ble gjort i rapporteringslisten fra og med 1999 (Jensen m.fl. 1999) og som er lagt til grunn for denne rapporten. I løpet av de siste to årene har endringer i funnmengde såvel som i NSKFs liste, medført behov for ytterligere en revisjon av LRSKs rapporteringsliste. F.o.m. 2001 gjelder følgende endringer: Bare vinterfunn av storlom og hekkefunn av brunnakke skal heretter innrapporteres. Kystfunn av bergirisk skal ikke lenger innrapporteres. For sivhauk og lerkfalk kreves det ikke lenger beskrivelse av funn fra noen del av fylket (rapporteringsarter). Vinterfunn av sothøne skal ikke lenger rapporteres, men LRSK ønsker innrapportert vinterfunn av svartand. Det er innført en ny kode z som innebærer at arten er rapporteringsart basert på lyd-observasjon/sang, d.v.s. det kreves ikke lenger beskrivelse av sangen ved slike observasjoner. Ved observasjon av samme art uten sang/lyd kreves beskrivelse på vanlig måte. Denne koden er innført for følgende arter f.o.m. 2001: vaktel, åkerrikse, myrrikse, vannrikse og myrsanger. Begrunnelsen for dette er at de fire første artene har enkle, lett gjenkjennelige lydytringer/sang, og at myrsangeren er blitt mer vanlig i nedre Buskerud de siste årene. LRSK ønsker likevel opplysning om klokkeslett og biotopbeskrivelse i tilknytning til slike funn. Det er kommet inn følgende nye arter på lista: svarthalsdykker, stripegås, glente, svartglente, aftenfalk, sabinemåke, rødtoppfuglekonge og skjeggmeis. Egretthegre skal rapporteres til NSKF, mens fuglekongesanger er tatt ut av NSKFs liste. Brunsisik og amerikakrikkand er blitt egne arter siden sist. Rekkefølgen i listen er endret i tråd med den offisielle norske navnelisten (Ree og Gjershaug 1994). Husk for øvrig at alle andre spesielle funn, samt funn av nye arter for fylket/landet også skal innrapporteres!

Oppbygning av rapporten

Denne rapporten er bygd opp etter samme mønster som de siste årenes LRSK-rapporter. Opplysningene i artsgjennomgangen settes opp på følgende vis: (1) fuglens norske navn, (2) vitenskapelig navn, (3) antall funn/individer i parentes (funn/individer før rapportåret - funn/individer i rapportåret), (4) eventuelt angivelse av hvilken funnkategori som er med i rapporten (f.eks. vinterfunn). R betyr at arten er rapporteringsart og at LRSK ikke krever beskrivelse av funn, (5) år, (6) kommune i alfabetisk rekkefølge, (7) antall individer (ikke angitt hvis 1) (8) kjønn og alder hvis bestemt, (9) lokalitet, (10) dato(er), (11) * bak dato angir positivt belegg, og en parentes med symbol angir beleggstype (F - fotografi, V - video/filmopptak, L - lydopptak og D -

drept eller funnet død hvis den er innsamlet og skinnlagt/ utstoppet), (12) navn på den som observerte fuglen (ved opptil tre observatører angis samtlige, ved flere enn tre observatører angis hovedobservatøren(e)), (14) kommentarer til observasjonen, (15) det totale hekke- og overvintringsområdet grovt angitt i parentes og (16) funnkommentarer.

For noen av rapporteringsartene er det innrapportert mange funn. For å spare plass er de artene hvor det foreligger fem eller flere funn, presentert forenklet i tabellform. Disse artene forekommer normalt temmelig regulært i fylket. For to arter, storskarv og kortnebbgås, er ikke alle funnene gjengitt av plasshensyn. Når det gjelder funnstatistikk, så er det for mange av de mer vanlige rapporteringsartene vanskelig å frembringe en fullstendig historisk oversikt. Det samme gjelder også for en del mer sjeldne arter. For disse er antall tidligere funn ikke angitt (?). Antall oppgitte funn/individer gjelder i utgangspunktet bare funn som er innrapportert til og godkjent av LRSK. For flere underrapporterte arter gir derfor ikke disse tallene uttrykk for korrekt antall kjente funn av arten i Buskerud.

Opplysninger om utbredelse til artene er i hovedsak hentet fra *Handbook of the Birds Europe, the Middle East and North Africa – the Birds of the Western Palearctic* (Cramp et.al. 1977-1994) og *Norsk Fugleatlas* (Gjershaug m.fl. 1994).

Godkjente saker

Smålom *Gavia stellata* (? – 6/22) R

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
24.04.	11	Nordfjorden, Hole	K. Myrmo
06.05.	2	Frogøy, Hole	K. Myrmo
11.07.	1 par m/2 pull	Hekkelokalitet (1) Ål	T. Breiehagen
20.07.	2 ad+1 juv	''	L.T.Poppe
Primo august	3+	Hekkelokalitet (2) Ål	T. Breiehagen
09.- 22.10.	1K	Linnesstranda/ Drammensfj. Lier	G.T. Fossum, J.T. Fossum m.fl.
07.11.	1K	Åsa, Steinsfjorden Ringerike	K. Myrmo

(Island, Irland, Skottland, Skandinavia, Russland, Nord-Amerika og Grønland). Smålomen hekker sparsomt i Ål kommune. Arten er rødlistet i Buskerud. Smålomen opptrer regelmessig i Tyrifjorden på vårtrekket i siste halvdel av april og første halvdel av mai. Dette har man først blitt oppmerksom på de seinere årene, og observasjonene gjøres nesten utelukkende langs ytterste delen av vestsiden på Røysehalvøya. Mer sporadisk observeres arten i Eikeren og Fiskumvannet. Observasjoner ellers er sjeldne og 1 juv i

Drammensfjorden og Steinsfjorden på høsten er spesielt siden dette er første høstobservasjon for både Nordre Tyrifjorden og Linnesstranda.

Storlom *Gavia arctica* hekking R

1999 NES: 3 Mykingsjøen 26.06. (K.Myrmo).

ÅL: 1 ad + 1 pull Tvistvatnet 11.07. (T. Breiehagen) og 20.07. (L.T.Poppe).

(Skottland, Skandinavia og østover til Sibir). Storlomen hekker spredt i midtre og indre deler av Buskerud. Arten er regelmessig på vårtrekket i april-mai i Fiskumvannet og Tyrifjorden, mer sporadisk på høsttrekket.

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis* (?- 10/14) R

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
10.01.	2	Drammenselva v/Åmot, Modum	J.L. Hals, T. Jensen
10.01.	2	Loselva, Øvre Eiker	J.L. Hals, T. Jensen
12.01.	1	Skotselv bru, Øvre Eiker	B.H. Larsen
12.01.	1	Viul, Ringerike	K. Myrmo
25.04.- 15.05.	1+	Fiskumvannet, Øvre Eiker	(Bollerud, Johnsen og Klunderud 2000)
29.05.	1	Linnesstranda, Lier	O.E. Bakken
09.09.	1K	Juveren, Ringerike	K. Myrmo
23.09.- 08.10.	1-3	Fiskumvannet, Øvre Eiker	(Bollerud, Johnsen og Klunderud 2000)
10.11.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.L. Hals
14.11.	1	Linnesstranda, Lier	J.E. Nygård

(Vidt utbredt, primært i tempererte strøk av Eurasia samt Afrika). Dvergdykkeren har i seinere år opptrådt fåtallig men regelmessig høst og vinter i nedre deler av Buskerud, mer sporadisk om våren, og bestanden synes å være i fremgang. Arten hekker nå årvisst i Asker kommune, Akershus. Når får vi den første hekkeobservasjonen i Buskerud?

Toppdykker *Podiceps cristatus* hekking R

1999 ØVRE EIKER: Tre par hekket, totalt 9 juv 22.08. (Bollerud, Johnsen og Klunderud 2000).

(Sentrale deler av Eurasia, Øst- og Sør-Afrika samt spredt i Oceania). Arten er fåtallig hekkefugl i nedre deler av Buskerud (Hole og Øvre Eiker). Bare hekking i Fiskumvannet er rapportert i 1999.

Horndykker *Podiceps auritus* (? – 9/11) R

1998 HOLE: 2K+ Steinsfjorden 05.05. (B.H. Larsen). 1K Steinsvika 11.08. (B.H. Larsen, P.Å. Skålerud).
 RINGERIKE: 2K+ Averøya 02.06. (B.H. Larsen). 1K Røssholmstranda 18.08. (B.H. Larsen).

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
17-23.04.	1-2	Linnesstranda, Lier	J.E. Nygård, R. E. Andersen, O.E. Bakken
01-02.05	1	Steinsvika, Hole	K. Myrmo
05.05.-03.06.	1-2	Fiskumvannet, Øvre Eiker	(Bollerud, Johnsen og Klunderud 2000)
15.05.	1	Juveren, Ringerike	K. Myrmo
24.05.	1	Linnesstranda, Lier	O.E. Bakken
22.08.	1	Linnesstranda, Lier	J.E. Nygård
26. og 31.08	1	Juveren, Ringerike	K. Myrmo
03.10.-10.11.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	(Bollerud, Johnsen og Klunderud 2000)
10-24.10.	1	Steinsvika, Hole	K. Myrmo

(Nordlig, nesten cirkumpolar utbredelse. I Europa kun Island, Skottland og Fennoskandia). Horndykkeren har i seinere år opptrådt regelmessig i sørfylket på høsttrekket (medio august - november) og vårtrekket (medio april - mai).

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* (1/1 – 1/2)

1997 HOLE: 2K+ Steinsvika 19.05. (L. Riis Strøm, V. Ree).
 1999 ØVRE EIKER: 1–2 2K+ M, F Fiskumvannet 27.04.-07.12.* (F). (J.L. Hals m.fl.)

(Mellom- og Øst-Europa inn i Sentral-Russland, Nord-Amerika). Funnet i 1997 er det første godkjente funnet av arten i Buskerud. Fuglen i 1999 ble oppdaget i nordenden av Fiskumvannet 27.04., og holdt seg der til 01.05. 1 ad dukket opp igjen 12.05. og i perioden 15-26.05. oppholdt det seg 2 ad i Fiskumvannet. Kurtise ble observert ved et par anledninger. Etter dette ble kun 1 ad sett fram til 18.06. Svarthalsdykkeren ble både fotografert og filmet av et NRK-team. På høsten ble 1 ind sett jevnlig i periodene 01.08. - 18.09. og 08.10. - 07.12. Fuglen skiftet etterhvert til vinterdrakt, og ble seinhøstes sett sammen med en horndykker. Observasjoner som ble gjort allerede i juni tydet på at fuglen var skadet i den ene vingen og ute av stand til å fly. Mange både lokale og tilreisende fikk sett og "krysset" arten i den perioden den oppholdt seg i vannet. (Bollerud, Johnsen og Klunderud 2000).

Havsule *Sula bassana* (5/18 – 1/1) **R**

1999 LIER: 2K+ Sylling 03.10. (K. Solberg).

(Nordre Atlanterhavet, hovedsakelig i Europa, har spredd seg over til kysten av Canada). Dette er første observasjon av havsule i Buskerud siden 1991 da 1 ind ble sett i Vestfosselva 04. og 06.10. og 1 ind ved Mølen 20.10. Individet hadde nødlandet i Sylling, og ble tatt hånd om av Knut Solberg som hadde den i garasjen sin en uke, og matet den med fisk til den kom seg igjen. Den ble kjørt ut til Tofte og satt på fjorden der hvor den straks padlet avgårde og forsvant.

Storskarv *Phalacrocorax carbo* innlandsfunn **R**

(Spredt i Europa, Sør-Afrika, Sentral- og Sør-Asia, Sør-Oceania og vestkysten av Nord-Amerika). En rekke observasjoner de siste årene viser at det går et regelmessig trekk av storskarv gjennom Buskerud i april. Totalt passerer mer enn 2000 individer, selv om det i 1999 ikke ble innrapportert mer enn ca. 500 individer i flokkstørrelser på 23-110 ind. Mange blir trolig oversett. Hovedtrekket ser ut til å gå opp Drammensfjorden og Lierdalen, og videre mot N-NV over Tyrifjorden. En del fugler passerer også mot N over Fiskumvannet. Fuglene passerer Tyrifjorden på formiddagen mellom kl. 08 og 13. Tidligste observasjon i 1999 var 03.04. Ut over sommeren og høsten kan en se enkelte individer, typisk 1-5 ind, i Tyrifjordsområdet, sporadisk også i Eikeren/ Fiskumvannet. Dette dreier seg normalt om ikke-kjønnsmodne fugler. Seineste observasjon i 1999: 1 ind Steinsfjorden 07.12. I tillegg opptrer storskarv trolig tilhørende underarten *P.c. sinensis*, mellomskarv, nå regelmessig ved Linnesstranda fra juli til november (Nygård 1999).

Toppskarv *Phalacrocorax carbo* (1/1 – 1/1)

1999 RINGERIKE: subad Snyta 24.06. (K. Myrmo).

(Kolonivis langs kysten av Europa). Toppskarv observeres svært sjelden i Buskerud. Siste godkjente funn var 1K+ Hurum 08.10.95. Individet fra 24.06.99 fløy over Snyta sammen med 20 storskarv, og skilte seg tydelig ut fra disse i størrelse og hurtigere vingslag, samt mer helbrun drakt også på buken.

Egretthegre *Ardea cinerea* (2/2 – 0/0)

1998 RINGERIKE: ad Karlsrudtangen 30.06. (B.H. Larsen, V. Ree, K. Myrmo m.fl.).

(Utbredt på de fleste kontinenter, nominatunderarten *alba* utbredt i sørøstlige Europa og temperert sone i Asia). Det første funnet i fylket stammer fra Fiskumvannet 02.06.87.

Gråhegre *Ardea cinerea* (6 - 1) hekking **R**

1999 RINGERIKE: reir med pull Synneren 27.06. (K. Myrmo).

(Eurasia og Afrika). Reirfunn på den vanlige hekkeplassen i Synneren, hvor arten har hekket i hvert fall siden 1993 med opp til 6 reir. Disse er vanskelig å se fra veien da de ligger på halvøya i midten av Synneren.

Stork *Ciconia ciconia* (2/2 – 0/0)

1981 ØVRE EIKER: 2K+ Vestfossen 26.05. (L. Sørby).

(Europa, Nord-Afrika og Midtøsten). Denne storken antas å være den samme som ble observert på Lille Rød, Lier 22.05.81 og på Buskerud landbruksskole, Modum 15.06.81, og er Buskeruds første godkjente funn av arten i nyere tid.

Sangsvane *Cygnus cygnus* sommerfunn **R**

1998 NORE OG UVDAL: 1+ på mulig hekkeplass ved Torjustjørnan på Hardangervidda 24.06. – 20.07.* (F) (J. Brun og I. Brun).

1999 MODUM: 1 par m/5 pull Holleia sommeren 1999* (F) (A. Berget).

ØVRE EIKER: 1-3 sporadisk Fiskumvannet sommeren 1999 (Bollerud, Johnsen og Klunderud 2000).

(Nord-Europa gjennom Sibir til Kamtsjatka). Sangsvaner observeres nå stadig oftere om sommeren i Buskerud, bl.a. i Fiskumvannet. Hekkefunnet i Holleia er det første i fylket.

Sædgås *Anser fabalis* (10/86 – 1/1)

1999 HOLE: 1 2K+ Steinsletta/Steinsvika/Sundvollen 24.10. – 11.11. (K. Myrmo).

(Nordlige Palearktis). Samme individet, som tilhørte underarten *A. f. fabalis*, ble observert på Steinsletta 24.10., i Steinsvika 28.10. og ved Sundvollen 01-11.11. Arten observeres nesten årlig i trekktidene vår (april) og høst (ultimo september – oktober) i Nordre Tyrifjorden og Fiskumvannet, sjelden ellers. Arten er noe underrapportert.

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchos* **R**

(Hekker på Grønland, Island og Svalbard; overvintrer vesentlig langs kysten av Nordsjølandene). De siste årene er kortnebbgås-trekket i Buskerud blitt viet stadig større oppmerksomhet, og det viser seg nå at en stor del av Svalbardbestanden trolig passerer gjennom fylket vår og høst. Under vårtrekket i 1999 ble arten observert fra 02.04. til 17.05. 17 ind Linnesstranda 02.04. er tidligste registrerte ankomstdato så langt, og vårtrekket har de siste årene vist tendens til å komme stadig tidligere. Totalt ble det registrert ca. 2000 individer på vårtrekket i 1999, men dette utgjør bare en liten del av det totale antallet som antas å passere gjennom fylket. Kortnebbgjessene ser ut til å følge to hovedruter; en opp Lågendalen over Fiskumvannet mot Tyrifjorden, en annen opp Drammensfjorden og Lierdalen mot nord over Tyrifjorden. Her ser trekket ut til å fortsette videre mot nord opp Ådalen og Sperillen. Andre synes å velge en mer vestlig rute opp nedre deler av Hallingdalen. Bl.a. er det tidligere gjort observasjoner av store flokker på trekk mot nordøst over fjellet fra Gulsvik (1700 ind 15-16.05.76). Trekket går til alle døgnets tider, men de fleste observeres på direkte trekk mellom kl. 9 og 15, noen raster også, spesielt i Nordfjorden. Også på høsten går det et stort trekk mot sør gjennom fylket. I 1999 ble arten registrert jevnlig fra 23.09. til 30.11., de fleste på direkte trekk eller rastende i Nordre Tyrifjorden og Fiskumvannet fram til primo oktober. Totalt ble minst 6700 ind registrert denne høsten. Toppdager var 24-26.09. med opptil 2000 ind per dag over Fiskumvannet. Typiske flokkstørrelser vår og høst ligger på 50-400 ind.

Tundragås *Anser albifrons* (9/12 – 1/1)

1999 ØVRE EIKER: 2K+ Fiskumvannet 23.04 (J.T. Johnsen, K. Grøslund). **2K+ Fiskumvannet 25-26.09. (J.L. Hals).**

(Nordlig cirkumpolar utbredelse. Trekker sørover til tempererte strøk vinterstid). Tundragjess er blitt observert nesten årlig i Buskerud på 1990-tallet. Hyppigst i trekktidene vår (medio april – medio mai) og høst (ultimo september – medio november) i Nordre Tyrifjorden, sjelden ellers. Dette er første funn fra Fiskumvannet.

Hvitkinngås *Branta leucopsis* (18/50 – 3/7) **R**

1998 ØVRE EIKER: 4 10.05. Fiskumvannet (B.T. Bollerud m.fl.).

1999 HURUM: 1 par Vealøs 22.05. (T. Andersen, E.T. Tollefsen). 1 par Mølen 17.07. (T. Andersen, E.T. Tollefsen).

LIER: 3 2K+ Linnestranda 29.08. (O.E. Bakken).

(Naturlig hekkutbredelse på Grønland, Svalbard, Nordvest-Russland og Sverige, introdusert i Nord-Europa, blant annet Indre Oslofjord). Fuglene på Vealøs og Mølen viste hekkeadferd, men hekking ble ikke konstatert. Dette er nok hvitkinngjess som stammer fra bestanden i Oslofjorden. De fleste observasjoner i Buskerud gjøres vår og forsommer.

Gravand *Tadorna tadorna* innlandsfunn **R**

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
13.04.	1 2K+	Svendsrudvika, Hole	K. Myrmo
24.04.	1 M 2K+	Bønsnes, Hole	K. Myrmo
24.04.	1 M +1 F	Nordfjorden, Hole	K. Myrmo
05.05.	4	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T. Johnsen, B.T. Bollerud
31.08.	1 1K	Svendsrudvika, Hole	K. Myrmo
03.10.	1 1K	Vik, Hole	K. Myrmo
03.10.	1	Sandtangen, Onsaker, Hole	K. Myrmo

(Spredt i Vest- og Sør-Europa samt østover mot Kina). Innlandsfunn av gravand gjøres nå årvisst i Nordre Tyrifjorden og Fiskumvannet, men arten er fåtallig. De fleste funn gjøres i april og mai, ungfugler ses av og til om høsten.

Mandarinand *Aix galericulata* (4/4 – 1/1) **R**

1999 LIER: Linnestranda 18.04. (R.E. Andersen).

(Øst-Asia. Forvillet hekkebestand i Storbritannia). 1 ind skal visstnok også være sett ved Svangstrand, Sylling i samme periode, muligens samme fugl. Alle observasjoner til nå er gjort om våren fra ultimo mars til medio mai.

Brunnakke *Anas penelope* vinterfunn **R**

1999 HOLE: 140 Steinsvika + 2 v/Sundvollen 05.12. (K. Myrmo), 92 Vik 07.12. (K. Myrmo).

MODUM: 1 hunn Vikersund 12.01. (B.H. Larsen).

(Nordlige Eurasia. Overvintret normalt i Europa sør for Norge og i Sør-Asia). Et stort antall brunnakker har de siste årene oppholdt seg i Steinsfjorden utover vinteren så sant isforholdene tillater det.

Amerikakrikkand *Anas carolinensis* (2 – 0)

1998 HOLE: 2K+ hann Svarstadvika 19-24.04.* (F) (K. Myrmo, J.L. Hals, m.fl.).

(Nord-Amerika). Dette er det andre funnet i Buskerud av denne nordamerikanske varianten av "vår" krikkand. Første funn ble gjort i Strandafjorden, Ål 15.05.94. Ellers i Europa er dette den hyppigste transatlantiske gjesten blant andefuglene. Arten som tidligere var ansett som en underart til vanlig krikkand *Anas crecca*, er nå godkjent som egen art.

Hybrid stjertand *Anas acuta* x stokkand *Anas platyrhynchos* (1 – 0). Individ som viste hybrid-karakterer til ovennevnte arter.

1998 HOLE: hann Steinsvika 13-28.04. (K. Myrmo, J.L. Hals).

Hybrider mellom ender er av de mer vanlige krysninger som forekommer i fugleverdenen. Vanligvis er dette en krysning mellom to arter, men avkommet blir ikke alltid sterilt, slik at det kan forekomme en miks mellom både 3 og 4 arter noen ganger. I de siste årene har det blitt observert flere andehybrider i Tyrifjordsområdet.

Knekkand *Anas querquedula* **R**

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
25.04.	2K+ M og F	Karlsruadtangen, Ringerike	K. Myrmo
25.04.-08.06.	1-10 (7 M+3 F 13.05.)	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T. Johnsen, L.T. Poppe, B.T. Bollerud m.fl.
20.05.	2K+ hann	Linnestranda, Lier	F. Ljønes
15.06.	2K+ M og F	Svendsrudvika, Hole	K. Myrmo
22.08.	2	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.L. Hals, J. Nedberg

(Tempererte deler av Palearktis. Norge representerer et nordlig og vestlig ytterpunkt for arten). Knekkanda forekommer fåtallig men regelmessig i Buskerud. Hyppigst observeres arten om våren ultimo april - mai. Høstfunn er heller sjeldne. 1999 var et svært godt år for knekkand i Buskerud med rekordantall på 10 ind i Fiskumvannet 13.05. (tidligere maks 5-6 ind).

Skjeand *Anas clypeata* **R**

1998 ØVRE EIKER: 1 2K+ M Fiskumvannet 15.05 (ukjent). 2 1K+ Fiskumvannet 31.08. (J.L. Hals).

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
22. og 26.04.	2	Linnesstranda, Lier	O.E. Bakken, R.E. Andersen
23. og 24.04.	1 par og 2 M + 1 F	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.L. Hals m.fl.
09.05.	1 M	Karlsruvtangen, Ringerike	V. Bunes
12. og 13.05.	1 M og 1 M + 1 F	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T. Johnsen m.fl.
15.05.	1 M + 1 F	Svendsrudvika, Hole	K. Myrmo
27.05.-24.06.	1 – 3 (2 M+1 F)	Svendsrudvika, Hole	K. Myrmo
15.08.	2	Linnesstranda, Lier	J.E. Nygård, R.E. Andersen
18.08.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	Ukjent
20.08.	2 eklips	Vassfjorden, Ål	L.T.Poppe
09.09.	1 hunnf.	Juvern, Ringerike	K. Myrmo
12. og 21.09.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	Ukjent
23.09.	1	Steinsvika, Hole	K. Myrmo

(Nordlig cirkumpolar utbredelse). Skjeender observeres fåtallig men regelmessig i Buskerud, spesielt vår og høst. Totalt 21 individer i 1999 er omtrent samme antall som i 1998. Observasjonen i Svendsrudvika kan tyde på et mulig hekkeforsøk.

Taffeland *Aythya ferina* R

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
05-12.01	1 hunn	Nordfjorden, Ringerike og Hole	K. Myrmo
12.01.	1 hunn	Tveiten, Tyrifjorden, Modum	B.H. Larsen
13. og 15.04.	1 hunn	Steinsvika, Hole	K. Myrmo
22.04.	2	Linnesstranda, Lier	R.E. Andersen
27.04.	1 hann	Herøysundet, Steinsfjorden, Hole	K. Myrmo
01. og 05.05.	2 hann og 1 M + 1 F	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T. Bollerud, J.T. Johnsen m.fl.
09.10.	1	Linnesstranda, Lier	G.T. Fossum, J.T. Fossum
01-07.11	4 (2M+2F)	Synneren, Ringerike	K. Myrmo
11.11.	1 hunn	Steinsvika, Hole	K. Myrmo

(Sentrale/østlige deler av Palearktis, øst til Baikalsjøen). Totalt rundt 15 individer i 1999 er toppnotering for Buskerud på linje med 1998 (ca. 14 ind). Arten observeres nå regelmessig i Fiskumvannet og Nordre Tyrifjorden vår og høst. Vinterfunn er heller sjeldne.

Havelle *Clangula hyemalis* innlandsfunn R

1998 HOLE: 1K Sundvollen 24.11. (K. Myrmo).

(Nordlig cirkumpolar utbredelse). Sjelden hekkefugl i indre fjellstrøk, ellers fåtallig og sporadisk i

lavlandet vår (april – primo mai) og høst (oktober-november). Trolig regelmessig i Tyrifjorden. Ingen observasjoner er rapportert fra 1999.

Svartand *Melanitta nigra* vinterfunn

1999 LIER: 1K+ hunnfarget Linnesstranda 11.12. (J.E. Nygård).

(Nordlig utbredelse i Europa gjennom Sibir til Kamtsjatka og Alaska.). Sjelden art i Buskerud om vinteren.

Sjøorre *Melanitta fusca* (? – 2/12) R

1998 ÅL: hekking, 1 hunn m/8 pull Steintjerni (MN73) 17.07. (E. Frantzen). 1 hunn m/7 pull Fisketjørne (MN6611) 23-25.07. (T. Breiehagen).

1999 LIER: 4 2K+ Linnesstranda 16.05 (S. Stueflotten, J.E. Nygård, R.E. Andersen). ÅL: hekking, 1 hunn m/7 pull Steintjerni (MN73) 20.07. (E. Frantzen).

(Nesten cirkumpolar utbredelse, men mangler i Øst-Kanada. Hekker i taigabeltet og sørlig tundra i subarktiske strøk. Overvintrer langs kyster rundt og sør for hekkeområdene). Underrapportert art som hekker spredt i indre fjellstrøk, og som observeres en sjelden gang i lavlandet utenom hekketiden, bl.a. i Tyrifjorden og Fiskumvannet. Observasjonen på Linnesstranda er den første for denne lokaliteten.

Lappfiskand *Mergus albellus* (56 – 5/9) R

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
12.01.	1 M + 1 F	Bergsund, Ringerike	B.H. Larsen
24.04.	1 hunn	Nordfjorden, Ringerike	K. Myrmo
24.10.-14.11.	1-2 hunnf. (2 03.11.)	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J. Nedberg m.fl.
24.10.	1-2 hunnf.	Steinsvika, Hole	K. Myrmo
30.10.	1 F + 1 1K	Svensedammen, Drammen	S. Stueflotten

(Nordøstlige deler av Fennoskandia øst til Kamtsjatka). Arten overvintrer regelmessig i Buskerud, oktober - april. 1997 og 1998 var rekordår med hhv. 9 og 15 funn. 5 funn av 9 individer i 1999 er derfor en tilbakegang.

Glente *Milvus milvus* (0 – 1)

1999 KONGSBERG: 2K+ Hedenstad kirke 18.06. (J.T. Bollerud).

(Europa nord til Sør-Sverige, spredt i Nord-Afrika). Dette er første sikre funn av arten i Buskerud etter at en ubestemt svartglente/glente ble observert i Skrimfjella, Kongsberg 16.06.91.

Sivhauk *Circus aeruginosus* (? – 9/11) **R**

1998 HOLE: ad hann Svendsrudvika 25.04. (V. Bunes).

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
16.04.	Ad hann + 2K+ hunn	Sf Nesbyen, Nes	J. Mjåland
03.05.	3K hann	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T Bollerud m.fl.
22.05.	1 hunnf.	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T. Bollerud, J.T. Bollerud
primo aug. - 06.09	1K (2 ind 15. og 27.08.)	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T. Bollerud, J.T. Bollerud m.fl.
22.08.	2 juv	Juveren, Ringerike	V.Ree, K. Elgmårk
02. og 12.09.	1 juv	Juveren, Ringerike	K. Myrmo
05. og 09.09.	1 juv	Steinsvika, Hole	K. Myrmo
05.09.	1 juv	Synneren, Ringerike	K. Myrmo
23.09.	1 juv	Steinsvika, Hole	K. Myrmo

(Vesentlig østlige deler av Vest-Palearktis). 1999-funnene regnes som 9 funn av 12 individer. Dette er omtrent det samme som i 1998. De fleste observasjonene er fra Fiskumvannet og Nordre Tyrifjorden, mai - september. Observasjonen ved Nesbyen 16.04. er den tidligste som er gjort i Buskerud så langt. Det foreligger ennå ingen indikasjoner på hekking i fylket.

Myrhauk *Circus cyaneus* (? – 8/8) **R**

1997 ÅL: hann Nystølane 03.05. (E. Frantzen), hann Helsingset, 11.05. (E. Frantzen).

Observasjoner fra 1998:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
22.05.	F	Helsingset, Torpo, Ål	E. Frantzen
23.05.	M	Steintjerni, Ål	E. Frantzen
17.07.	F	Breiset, Ål	E. Frantzen
20.07.	F	Urundlia, Hol	T. Breiehagen
24.09.	F	Fiskumvannet, Øvre Eiker	A. Olsen
25.09.	1	Hasselåsen, Darbu Øvre Eiker	P.Ø. Klunderud
01.10.	1	Fiskeløs, Øvre Eiker	J.T. Bollerud
08.11.	F	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T. Bollerud, M. Sjøblom

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
------	--------	-----------	------------

18. og 19.04.	M	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.L. Hals, A. Olsen
18. og 22.04.	M	Gulliksrud, Øvre Eiker	J.T. Johnsen, K. Andreassen
03.05.	F	Fiskumvannet, Øvre Eiker	P.Ø. Klunderud
11.05.	M	Gulliksrud, Øvre Eiker	J.T. Johnsen
14.05.	F	Torpo, Ål	E. Frantzen
08.07.	M	Nystølane, Ål	E. Frantzen
25.08.	1	Sørlægret, Hardangervidda, Hol	R. Hovland
06.09.	1	Stolsvatnet, Hol/Ål	B. Sloan
08.09.-08.10.	1+ hunnf.	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T. Bollerud, J.T. Johnsen m.fl.
24.09.	M	Skarra/Kolberg, Øvre Eiker	A. Olsen

(Cirkumpolar utbredelse, primært i nordlige og tempererte strøk; forekommer noe spredt, mest regelmessig i sentrale deler av Sibir). Myrhauken hekker jevnlig i fylkets nordlige deler. For 1997 - 1999 er det da også rapportert inn flere observasjoner fra disse områdene, men ingen hekkefunn. 1999-observasjonene regnes som 8 funn av 8+ individer, mens det totalt for 1998 ble registrert 11 funn av 12 individer. I nedre deler av fylket observeres myrhauk fåtallig men regelmessig i trekketidene vår (medio april – mai) og høst (ultimo august – primo oktober). 1 hunn Fiskumvannet 08.11.98 er den seineste observasjonen som er gjort i Buskerud.

Musvåk *Buteo buteo* (1 - 0) vinterfunn **R**

1998 ØVRE EIKER: Vestfossen 01.02. (B.T. Bollerud, J.T. Bollerud, M. Sjøblom).

(Europa med unntak av de nordlige deler, samt videre østover i sentrale og nordlige Eurasia. Overvintrer i Sentral- og Sør-Europa). Musvåken er en vanlig hekkefugl i Buskerud. De første individene ankommer normalt fylket ultimo mars / primo april. Vinterobservasjoner derimot er svært sjeldne.

Fjellvåk *Buteo lagopus* (4 - 1) vinterfunn **R**

1998 LIER: Garsjø, Finnemarka 26.12 (R.E. Andersen).

1999 KONGSBERG: Hvittingfoss 08.01. (H-J. Hovelstad).

(Nordlig cirkumpolar utbredelse. Hekker i Europa sør til fjellene i Sør-Norge. Overvintrer sør for hekkeområdet, i Sentral- og Øst-Europa). Fjellvåken hekker vanlig i fjellområder i Buskerud, særlig i smågnagerår. Overvintrende individer ses årlig i Norge, da særlig ungfugler i kystnære områder. I Buskerud ses arten svært sjelden vinterstid.

Kongeørn *Aquila chrysaetos* (12-3) lavlandsfunn **R**
1998 KONGSBERG: Hvittingfoss 06.12. (H-J. Hovelstad).

1999 KONGSBERG: Kongsberg 25.06. (J.T. Johnsen). Kongsberg 13.11. (J.T. Johnsen). ØVRE EIKER: 1 ad Åssida, Darbu 28.08. (P.Ø. Klunderud).

(Den nordlige halvkule) Kongeørna hekker i høyreliggende deler av fylket. Voksne individer er standfugler, mens ungfugler jevnlig ses utenfor hekkeområdet, særlig i vinterhalvåret. Ungfugler av kongeørn observeres således årlig i lavereliggende deler av fylket.

Aftenfalk *Falco vespertinus* (1 – 0)

1997 RØYKEN: 2K+ hann Spikkestad 22.05 (J.L. Hals).

(Utbredt i sentrale deler av Eurasia, i Europa vesentlig øst for Tsjekkia). Det samme individet ble sett på Bjørnstad, Røyken noen kilometer unna tidligere samme dag (Jensen m.fl. 1999). Dette er Buskeruds første funn av denne arten, som har en østlig utbredelse.

Dvergfalk *Falco columbiarius* (4 – 0) vinterfunn **R**

1998 ØVRE EIKER: Hals, Vestfossen 22.01 (A. Hals), hann Vestfossen 08.03. (J.T. Bollerud, M. Sjøblom).

(Cirkumpolar nordlig utbredelse. Overvintrer sørover i Europa). Vinterfunn av dvergfalk i Buskerud er svært sjeldne, selv om enkelte individer overvintrer årlig i Norge.

Lerkefalk *Falco subbuteo* (25/32 – 5/6)

1998 HOLE: Svarstadvika 20.07. (B.H. Larsen). ØVRE EIKER: 2K+ Fiskumvannet 20.06., og 16.08 (J.T. Johnsen, J.L. Hals). 6 Fiskumvannet 30.08. (B.T. Bollerud, B.R. Skullestad).

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
27.05.	2K+	Synneren, Ringerike	V. Bunes
09. – 20.06.	1-2 2K+	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T. Johnsen, B.T. Bollerud m.fl.
14.06.	1 ad + 2K	Fiskumvannet, Øvre Eiker	K.Grøslund, B.T. Bollerud, J.T. Johnsen,
02.07.	1	Granbakken, Eikeren, Øvre Eiker	P.Ø. Klunderud
12.07.	1	v/Numedalslågen,	J.T. Johnsen

		Flesberg	
05.09.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T. Bollerud, J.T. Johnsen, J. Nedberg
06.09.	1K	Heimtun, Darbu, Øvre Eiker	M. Sjøblom
24.09.	1K	Fiskumvannet, Øvre Eiker	A. Olsen
06.10.	2K+	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T. Bollerud, J.T. Bollerud

(Vesentlig østlige og tempererte strøk av Eurasia). I 1998 ble det gjort et stort antall observasjoner av lerkefalk ved Fiskumvannet, med rekordnotering 6 ind samtidig! 30.08.98. Også i 1999 ble de fleste observasjonene gjort i området rundt Fiskumvannet. Dette dreier seg høyst sannsynlig om de samme individene gjennom hele sesongen.

Jaktfalk *Falco rusticolus* **R**

1998 ØVRE EIKER: Bomenga 01.09. (M. Sjøblom).

1999 ØVRE EIKER: 2K+ hann Fiskumvannet 01.05. (J.T. Johnsen, A. Olsen m.fl.), 2K+ Fiskumvannet 22.08. (J.L. Hals).

(Cirkumpolar utbredelse). Jaktfalken hekker spredt i fjellet i de øvre og midtre deler av Buskerud. Arten sees sjeldent i lavlandet vår og seinsommer / høst.

Vandrefalk *Falco peregrinus* (1 - 1) vinterfunn **R**

1997 ØVRE EIKER: 2K Darbu 22.01. (M. Sjøblom).

1999 HURUM: Østnestangen 26.12.* (F) (J.L. Hals).

(Flekkvis kosmopolitisk utbredelse. Nominatunderarten *peregrinus* utbredt i Vest-Palearktis øst til Jenisei). Vinterfunn av vandrefalk i Buskerud er sjeldne, selv om enkelte individer nå overvintrer årlig i Norge.

Vaktel *Coturnix coturnix* (? – 7)

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
27.05.	2K+ M syng.	Svendsrudvika, Hole	V. Bunes
02.- 05.06.	2K+ M syng.	Komnes, Kongsberg	H-J. Hovelstad
09.- 26.06.	2K+ M syng.	Domholt, Hole	V. Bunes, K. Myrmo
hele juni	2K+ M syng.	Selte, Hole	V. Bunes
24.06.	2K+ M syng.	Snyta, Ringerike	K. Myrmo
05.- 22.07.	2K+ M syng.* (L)	Helsingset, Torpo, Ål (900 m.o.h.)	E. Frantzen
02.08.	2K+ M syng.	Gulliksrud, Øvre Eiker	J.T. Johnsen

(Store deler av Eurasia, Sørvest-Asia og Sør-Afrika). Antall observasjoner har økt de siste årene, og arten observeres nå årlig i nedre deler av fylket, ultimo mai – primo august. Vaktelen hekker neppe årvisst i Norge. Alle observasjonene dreier seg om syngende fugler - oftest hørt om natten. Funn i øvre deler av fylket er sjeldent, og Helsingset i Ål er i tillegg spesielt da det er gjort på slåttemark som ligger ca. 900 moh. Arten er noe underrapportert.

Vannrikse *Rallus aquaticus* (9/9 – 3/4) **R**

1999 HOLE: 2 2K+ syngende ind Svendsrudvika mai-juni (V. Bunes).
ØVRE EIKER: 1K+ Fiskumvannet 12. og 18.09. (L.T. Poppe, T. Kolaas, J.T. Johnsen). 1K+ Fiskumvannet 21.11. (J. Nedberg).

(Eurasia nord til Sør-Fennoskandia og Sør-Sibir). Vannrikse er registrert hekkende i Buskerud, men levesettet gjør den vanskelig å oppdage. Arten observeres hyppigst, men ikke årlig, ved Fiskumvannet, mai – november.

Åkerrikse *Crex crex* (13 – 2)

1999 HOLE: 2K+ syngende hann Hole kirke 10.06. (V. Bunes, V. Ree).
DRAMMEN: 2K+ syngende hann Skjeldrum, Skoger 16.06. (O.E. Bakken, H. Vasiloff).

(Forekommer sparsomt til lokalt vanlig i det meste av sentrale Eurasia). Åkerrikse er en direkte truet art i Norge, med kun en liten og ustabil bestand. Nesten hvert år gjøres det funn av åkerrikse i Sørøst-Norge, men arten er ikke registrert årlig i Buskerud. To funn i 1999 er derfor positivt. Sangplassen i Skoger forsvant noen dager seinere da graslet ble slått. Arten antas å være noe underrapportert.

Sivhøne *Gallinula chloropus* **R**

1998 ØVRE EIKER: 2K+ Fiskumvannet 04.09. (I. Stensrud).

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
02.05.	2K+	Miletjern, Nedre Eiker	S. Stueflotten
primo mai	1	Vestfosselva, Øvre Eiker	M. Sjøblom
22.08.	2K+	Steinsvika, Hole	K. Myrmo
25.08.	1	Miletjern, Nedre Eiker	NOF-Drammen ll. utemøte
08.08.-26.09.	2K+ (+1K 5/9)	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T. Bollerud, J.T. Johnsen,

			J.L. Hals m.fl.
26.09.	1K	Svensedammen, Drammen	S. Stueflotten
14.10.	2K+	Steinsvika, Hole	K. Myrmo
14.-30.10.	1K (3 1K, 17/10)	Linnesstranda, Lier	E. Gates, S. Stueflotten, J.E. Nygård
Ultimo desember	1	Vestfosselva, Øvre Eiker	M. Sjøblom

(Forekommer spredt i alle verdensdeler, vesentlig i tempererte strøk). Sivhøna ses nå stadig sjeldnere i Buskerud, og arten er forsvunnet fra flere lokaliteter hvor den før var vanlig. Sivhøna ankommer normalt i siste halvdel av april og holder seg i vårt område til ut i oktober. Vinterobservasjoner er sjeldne.

Sothøne *Fulica atra* vinterfunn **R**

1998 HOLE: 5 Sælabonn 18.01. (K. Myrmo), 8 Rytteraker 27.01. (B.H. Larsen).
ØVRE EIKER: Vestfosselva 16.01. (A. Hals).

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
05.-12.01.	8-16	Nordfjorden, Ringerike	K. Myrmo
12.01.20.02.	4 2	Viul, Randselva, Ringerike	K. Myrmo
20.02.	8	Bergsjøen, Modum	K. Myrmo
21.02.	1	Kongsberg, Kongsberg	S. Stueflotten
05.-29.12.	maks 131 (5/12)	Steinsvika/Steinsfj. Hole	K. Myrmo
29.12.	2	Nordfjorden, Ringerike	K. Myrmo

(Store deler av Eurasia og Oceania, samt spredt i Nord-Afrika. Delvis trekkfugl). 129 ind i Steinsvika + 2 ind til i Steinsfjorden 05.12. er rekord for Nordre Tyrifjorden og Buskerud. Dette viser sammen med andre observasjoner at sothønebestanden nå er økende i Sørøst-Norge. Antall overvintrende individer avtar mye utover vinteren, og i slutten av februar er det normalt bare et fåtall individer å se.

Tundralo *Pluvialis squatarola* (19 – 2/6) **R**

1999 ØVRE EIKER: 1 Fiskumvannet 27. og 29.08. (J.T. Johnsen, B.T. Bollerud, R. Botnemyr m.fl.). 2-5 Fiskumvannet 18-27.09.* (F) (5 ind 21.09.) (B.T. Bollerud, J.T. Bollerud, J.T. Johnsen m.fl.).

(Nordlig cirkumpolar utbredelse, hekker overveiende på tundra. Overvintrer langs kystene til alle kontinenter, godt sør for hekkeområdet). Arten

opptrer fåtallig, men forholdsvis regelmessig, på høsttrekk (medio august – primo oktober) i nedre deler av Buskerud, sjeldent ellers.

Polarsnipe *Calidris canutus* (13 – 1/3) **R**

1998 ØVRE EIKER: 1K+ Fiskumvannet 27.09. (K Grøslund, J.T. Johnsen).

1999 RINGERIKE: 3 1K Karlsrudtangen 31.08. (K. Myrmo).

(Arktiske strøk, overvintrer langs kysten av Vest-Europa til Vest-Afrika). Polarsnipe opptrer bare sporadisk i lite antall på høsttrekket i Buskerud (ultimo juli – primo oktober). Arten observeres ikke årlig i fylket.

Dvergsnipe *Calidris minuta* (? – 3/5) **R**

1999 HOLE: 3 1K+ Svarstandvika 16.08. (V. Bunes).

RINGERIKE: 1K+ Karlsrudtangen 31.08. (K. Myrmo).

ØVRE EIKER: 1+ 1K+ Fiskumvannet 18. og 20.08. (J.T. Johnsen, B.T. Bollerud, J.T. Bollerud m.fl.).

(Hekker i Øst-Finnmark, deler av Kola samt spredt i nordlige deler av Sibir. Overvintrer i Afrika og østover til India). Observeres stort sett årlig i nedre deler av fylket i lite antall på høsttrekket (medio august – september). Vårfunn er meget sjeldent.

Temmincksnipe *Calidris temminckii* (? – 1/3) **R**

1999 ØVRE EIKER: 1-3 1K+ Fiskumvannet 18. - 23.08. (B.T. Bollerud, J.T. Johnsen, J.T. Bollerud m.fl.).

(Klumpvis utbredelse i nordlige strøk fra Skandinavia til Beringstredet). Temmincksnipe hekker sparsomt i øvre deler av fylket. I nedre deler av Buskerud observeres arten mer sporadisk på vårtrekket i siste halvdel av mai og høsttrekket (medio august – ultimo september).

Tundrasnipe *Calidris ferruginea* (17 – 1/1)

1999 ØVRE EIKER: 1K Fiskumvannet 18., 23. og 27.08.* (F) (B.T. Bollerud, J.T. Johnsen m.fl.).

(Hekker i et begrenset område, sentralt i Nord-Sibir. Overvintrer i store deler av Afrika og østover til Australia). Tundrasnipe observeres sporadisk i lite antall på høsttrekket i nedre Buskerud. De fleste funn er gjort fra medio august til medio september i

Nordre Tyrifjorden og Fiskumvannet. Det foreligger ingen vårfunn av arten i fylket.

Fjellmyrløper *Limicola falcinellus* (1/1 - 0/0)

1992 RINGERIKE: 2K+ Røsshholmstranda 07.08. (B.H. Larsen).

(Fennoskandia). Dette er så langt LRSK kjenner til det første funnet av fjellmyrløper i Buskerud i nyere tid. Løvenskjold oppgir at arten hekker i Hallingdal, men gir ingen detaljer (Haftorn 1971). Arten hekker i dag sjeldent i fjellbjørkeregionen i alle fall sør til Oppland, og sees ellers sporadisk på trekket, spesielt i august, langs kysten fra Trøndelag til Rogaland og i Østfold.

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus* (? - 0)

1996 NEDRE EIKER: 1K+ Miletjern 13.10.* (F) (M. Winnes, M. Halmrast).

1997 NEDRE EIKER: 1K+ Miletjern 28.09. (M. Winnes, M. Halmrast).

1998 ØVRE EIKER: Fiskumvannet 22.08. (M. Winnes, M. Halmrast).

(Hekker i nordlige Sibir og Fennoskandia. Overvintrer spredt i Europa, India og Sentral-Afrika). Det er gjort overraskende få funn av kvartbekkasin i Buskerud (< 20), noe som kan skyldes at den er vanskelig å oppdage. Arten er dessuten underrapportert til LRSK. Her til lands hekker kvartbekkasin regelmessig kun i Finnmark. Den trekker forholdsvis sent, og forlater ofte ikke hekkeplassene før i september. I Buskerud observeres kvartbekkasin normalt fra medio september til medio november, oftest i oktober. Observasjonen 22.08.98 er derfor uvanlig tidlig.

Dobbeltbekkasin *Gallinago media* (? - 2) **R**

1999 ØVRE EIKER: 1K+ Hals, Vestfossen 23.09. (A. Hals).

ÅL: 1K+ Tvistvatnet, 20.08. (L.T.Poppe).

(Cirkumpolar utbredelse i nordlige strøk). Dobbeltbekkasinen hekker spredt i øvre deler av Buskerud. Arten ses heller sjelden i trekketidene vår og høst i nedre Buskerud, men er nok oversett som andre bekkasiner.

Lappspove *Limosa lapponica* (8 – 1/2)

1999 ØVRE EIKER: 2 2K+ Fiskumvannet 13.05 (J.R. Gustad, S. Dahle, T. Hansen).

(Nordlig cirkumpolar utbredelse på arktisk tundra). Lappspove observeres ikke årlig i Buskerud. De

fleste observasjoner er gjort ved Fiskumvannet og i Nordre Tyrifjorden på vårtrekket medio mai og høsttrekket i august-september. Arten er noe under-rapportert i Buskerud.

Sotsnipe *Tringa erythropus* (32 – 4/5) **R**

1999 LIER: 1 Linnesstranda 17.08. (O.E. Bakken).
RINGERIKE: 1K Nordjorden 13.08. (K. Myrmo).
ØVRE EIKER: 1-2 2K+ Fiskumvannet 03-13.05 (J.T. Johnsen, B.T. Bollerud, J.Nedberg m.fl.). 1 Fiskumvannet 12.09. (ukjent).

(Nesten kontinuerlig utbredelse i det nordlige Palearktis. I Norge hekker sotsnipa hovedsakelig i Finnmark). Arten observeres årlig i Buskerud under vårtrekket (mai) og høsttrekket (august-september). Av og til kan en også se voksne individer (hunner) på trekk sørover allerede i juli. Sotsnipa trekker på bred front, og opptrer sjelden i større ansamlinger underveis på trekket.

Steinvender *Arenaria interpres* (16 – 1) **R**

1999 ØVRE EIKER: 2K+ Fiskumvannet 13.05. (J.L. Hals, J. Nedberg m.fl.).

(Cirkumpolar utbredelse i nordlige strøk). Steinvenderen observeres ikke årlig i Buskerud. Fiskumvannet er lokaliteten med flest funn og mai måneden hvor arten observeres oftest.

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus* (? – 1/5) **R**

1997 HOL: 4-5 2K+ Syningstøltjørni 23.06. (T. Breieghagen).
1998 ÅL: 6 2K+ Langtjerni 06.06. (E. Frantzen).
1999 ÅL: 5 2K+ hekkelokalitet Djup 11.07. (T. Breieghagen).

(Cirkumpolar arktisk og subarktisk utbredelse). Arten hekker flere steder i øvre deler av Buskerud, men ses sjelden på trekket i lavlandet. De fleste observasjonene er fra slutten av mai til begynnelsen av juni.

Tyvjo *Stercorarius parasiticus* (6 – 1/2)

1999 ØVRE EIKER: 2 1K Fiskumvannet 03.10. (J.T. Johnsen).

(Cirkumpolar, primært i kystnære områder, i Europa sør til Skottland, Sør-Norge og Østersjøkysten). De fleste observasjoner av joer i Buskerud er gjort om

høsten. Tyvjo observeres kun sjeldent rundt Hurumlandet, men er ikke rapportert derfra siden 1980, men det skyldes nok for liten feltaktivitet i seinere år. I innlandet er arten bare med sikkerhet observert en gang tidligere på Averøya i september 1982, men ubestemte ungfugler av jo er sett ved Fiskumvannet et par ganger tidligere. Det er vanskelig å skille ungfugler av tyvjo, polarjo og fjelljo fra hverandre i felt, derfor krever LRSK en grundig beskrivelse for å kunne artsgodkjenne slike funn.

Storjo *Stercorarius skua* (3 - 1)

1999 HURUM: 2K+ Øf Mølen 21.07. (R.E. Andersen).

(Atlantehavet. Hekker langs ytre kyststrøk i Nordøst-Atlanteren). Dette er Buskeruds fjerde funn av storjo. Arten er tidligere observert to ganger på kysten av Hurumlandet og en gang (1997) på Fiskumvannet. Storjoen hekker på noen få steder langs norskekysten fra Runde og nordover til Finnmark. Observasjoner gjøres imidlertid langs store deler av norskekysten, mest i trekketidene. Trolig vil en bedre dekning på Hurumlandet gi flere funn av denne og andre joarter.

Dvergmåke *Larus minutus* (17/25 – 0)

1998 HOLE: 2K+ Steinsvika 12.05. (B.H. Larsen). 2K+ utenfor Onsakervika 28.07. (B.H. Larsen).

(Flekkvis utbredelse i østlige Eurasia og Nord-Amerika). Med etterrapporteringen fra 1998 kommer totalen fra dette året opp i fem individer, noe som likevel er litt færre enn rekordantallet fra 1997 på åtte individer. Selv om det ikke er rapportert noen funn fra 1999, er arten observert nesten årlig i fylket på 1990-tallet. De fleste observasjoner er gjort i august-september. Vårfunn i mai er heller sjeldent.

Sildemåke *Larus fuscus* hekking innland

1999 HOLE: 2 par med reir Steinsvika 15.06. (V. Ree, B.H. Larsen, K. Myrmo).

(Nordlige Palearktis, fra kystområder i Nordvest-Europa, gjennom Finland, Nord-Russland og Sibir til Taimyrhalvøya i øst). Dette er første påviste hekking for arten i Nordre Tyrifjorden. Begge reir med 2 egg. Seinere ble 2 pull klekt i ett av reirene. Sildemåka hekker for øvrig tallrikt på flere holmer og skjær utenfor Hurum. Bestanden her har økt jevnt de siste 20 årene (Jensen m.fl. 2001).

Grønlandsmåke *Larus glaucooides* (2/2 – 2/2)

1999 NEDRE EIKER: 2K Krokstadelva 30.01. – 14.03.* (F) (J.L. Hals, L.T. Poppe m.fl.). ØVRE EIKER: 3K Fiskumvannet 25.04. (J.L. Hals, J.T. Johnsen).

(Grønland, samt Baffin Island og Nordvest-Ungava i Canada). Individet som oppholdt seg i Drammenselva ved Krokstadelva, var usedvanlig stort – trolig en hann, og det var i starten litt usikkerhet om hvilken art det dreide seg om – grønlandsmåke eller polarmåke. Studier av måkeflokker som oppholder seg i nedre deler av Buskerud om vinteren, har resultert i overraskende mange funn av hvitmåker de seinere årene.

Polarmåke *Larus hyperboreus* (4 – 0)

1998 NEDRE EIKER: 2K+ Krokstadelva 11.08. (J. L. Hals).

(Flekkvis utbredelse i østlige Eurasia og Nord-Amerika). Dette funnet var uteglemt i forrige LRSK-rapport (Jensen m.fl. 1999). Det dreier seg høyst sannsynlig om samme individ som ble sett ved Fiskumvannet noen dager seinere (16.08.98). Funnet understreker Nedre Eikers sterke posisjon når det gjelder hvitmåke-observasjoner i Sør-Norge. Dette er for øvrig første sommerfunn av arten i fylket.

Krykkje *Rissa tridactyla* (? – 4/6) **R**

1999 HOLE: 1-2 Nordfjorden 18.12. og 2 23.12. (V. Bunes).
HURUM: Ramvikholmen og Tofteholmen 22.05. (T. Andersen).
ØVRE EIKER: 1K Fiskumvannet 03.10. (J.T. Johnsen), 1K Lonnemarka, Junger 24.12. (T.O. Simensen, P.Ø. Klunderud).

(Cirkumpolar, flekkvis utbredelse i nordlige strøk). Det må antas at krykkjer forekommer relativt hyppig langs kysten av Hurumlandet i vinterhalvåret, spesielt etter uværperioder. Innlandsfunn derimot må regnes som mer sjeldne. Funnet i Nordfjorden er nr. 6 for Tyrifjordsområdet. Ungfuglen som ble funnet sittende utmattet inne på en traktorvei i Lonnemarka juleaften, ble tatt hånd om av finneren, men døde dagen etterpå. Fuglen hadde oljeskader på både bryst og vinger.

Rødnebbterne *Sterna paradisaea* utenom nordfylket (? - 1)

1998 RINGERIKE: 3K+ Røssholmstranda 14.07. (B.H. Larsen).

1999 ØVRE EIKER: 1K Fiskumvannet 08.08. (J.L. Hals).

(Nordlig cirkumpolar utbredelse, overvintrer langs iskanten i Antarktis). De fleste funnene av rødnebbterne i sørfylket, er gjort ved Fiskumvannet og Linnestranda. Det foreligger også ett tidligere funn fra Nordre Tyrifjorden i 1987, men dette er ikke innrapportert til LRSK. Generelt er arten underrapportert. Ved å studere trekkende terner nøye bør det være mulig å avdekke flere individer i sørfylket. Vær imidlertid nøye med artsbestemmelsen hvis du ikke kjenner begge arter godt!

Dvergterne *Sterna albifrons* (1 – 1)

1999 ØVRE EIKER: 2K+ Fiskumvannet 08.06. (S. Dale, T. Fjesme).

(Spredt global utbredelse i tempererte og tropiske områder med unntak av Sør-Amerika. Arten hekket i Kurefjorden, Østfold i 1995-98). Dette er det andre funnet i Buskerud. Det første ble også gjort ved Fiskumvannet 05-06.06.96. Primo juni ser derfor ut til å være et optimalt tidspunkt for denne arten i fylket.

Lomvi *Uria aalge* innlandsfunn **R**

1999 HOLE: 12+6 Tyrifjorden 04.04. (K. Myrmo), 2 Bønsnes 27.04. og 01.05. (K. Myrmo), 3 ad utenfor Frognøya, Tyrifjorden 11.07. (K. Myrmo, V. Ree, B.H. Larsen).

(Hekker i kolonier langs kystene av Nord-Atlanteren og Stillehavet. Overvintrer i tilstøtende havområder) Lomviene som kom inn i Tyrifjorden under den store invasjonen høsten 1997, har fortsatt tilhold i fjorden. 18 individer er noen færre enn maksimalt antall vinteren 1997/98. Hva skjer når fuglene blir kjønnsmodne i 2001/2002 - kanskje de prøver seg på hekking?

Alkekonge *Alca alle* innlandsfunn (? – 3/3) **R**

1997 KONGSBERG: 1K+ Kongsberg 01.11 (G. Beggerud, L. Palmstrøm).
1999 NEDRE EIKER: 1K+ Drammenselva, Steinset 07.12. (ukjent).
ØVRE EIKER: 2K+ Bjerkesnes, Eikeren medio januar (K. Andreassen), 1K+ Heimtun, Darbu 05.12. (M. Sjøblom).

(Nordlige Palearktisk, hvor den hekker i kjempekolonier i høyarktiske strøk). Alkekongen observeres regelmessig langs kysten av Buskerud

seinhøstes i oktober til desember, noen ganger til ut i januar. Innlandsfunn er mer spesielt, og forekommer normal bare i forbindelse med spesielle værforhold under større alkefuglinvasjoner.

Hubro *Bubo bubo* (? - 1)

1998 ØVRE EIKER: Vestsida 24.09. (A. Hals).
1999 LIER: Lierdalen 31.01. (Ø.J. Solberg, B. Helgerud).

(Utbredt over store deler av Palearktis med unntak av arktiske strøk). Hubroen er ikke funnet hekkende i Buskerud på flere tiår, men observeres sporadisk særlig i vinterhalvåret og tilsynelatende noe hyppigere i seinere år. Det er likevel sannsynlig at arten finnes hekkende i øvre og midtre deler av fylket. Både Telemark, Vestfold og Oppland har små bestander av hubro. Arten foretrekker leveområder som er vanskelig tilgjengelige, og er derfor lett å overse. Noen rapporter om hubro i seinere år har ved nøyere undersøkelser vist seg å være hornugler, så vær nøye med beskrivelse av lyd, utseende og størrelse når du mener å ha hørt eller sett en hubro.

Haukugle *Surnia ulula* (? - 3)

1998 ÅL: Fetjastølsdalen 26.09. (T. Breiehagen).
1999 HOL: Geilo 3 dager om høsten (B. Kyrkjedalen).
HOLE: Gomnes 20.11. (V. Bunes).
ÅL: Fetjastølsdalen 17.08. (T. Breiehagen).

(Nordlig cirkumpolar utbredelse). Haukugla hekker spredt i øvre deler av fylket i gode smånagerår, og det fins sannsynligvis en liten, fast bestand i området (pers. medd. P. & L-E. Furuseth). Arten observeres årlig i nordfylket. I VinterAtlas er arten til nå registrert i 12 ruter, inkl. et par Eiker-ruter og en på Ringerike.

Jordugle *Asio flammeo* vinterfunn (1 - 0) **R**

1994 HOL: Ustaoset 23.12. (P. Furuseth).

(Nordlige Eurasia og Nord-Amerika samt deler av Sør-Amerika). Arten hekker i fylket i gode smånagerår, og observeres årlig i fylket. Vinterfunn er derimot sjeldne. Så langt er kun dette funnet fra 1994 kjent.

Nattravn *Caprimulgus europaeus* (? - 7/11) **R**

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
14.06.	1 syng.	Øf Lågen, Kongsb.	J.T. Johnsen

		Kongsberg	
17.06.	1 syng.	Knivsfjellet, Hurum	E. Gates
21.06.	1 syng.	Rødbyvannet, Hurum	L.T.Poppe
16.-27.06.	1	Hvittingfoss (1), Kongsberg	H-J. Hovelstad m.fl.
27.-30.06.	2	Hvittingfoss (2), Kongsberg	H-J. Hovelstad m.fl.
primo juli	1	Østerud, Øvre Eiker	J.L. Hals
18.07. * (F)	hekking 2ad + 2pull	Slettfjell, Øvre Eiker	M. Winnes, M. Halmrast

(Store deler av Eurasia og spredt i Nord-Afrika). I 1999 har undersøkelser nattetid på flere aktuelle lokaliteter, gitt flere nye funn av denne trolske fuglen. Sju funn på ett år er rekord for Buskerud. Arten ble observert på to nye lokaliteter ved Hvittingfoss og to på Hurum. Ytterligere leting i kommunene Hurum, Drammen og Kongsberg burde kunne gi enda flere nye lokaliteter for denne mystiske og spennende arten. På Slettfjell ble et reir med 2 egg funnet i begynnelsen av juli og pull ringmerket 18.07.

Isfugl *Alcedo atthis* (36 - 1) **R**

1999 LIER: 2K+ Linnestranda 18.04. (R.E. Andersen).

(Forekommer vidt utbredt i alle regioner utenom Amerika og polområdene; i Europa nord til Mellom-Sverige og sørligste Finland). Isfugl er observert så og si årlig i Buskerud på 1990-tallet. Linnestranda og nedre deler av Lierelva har hatt klart de fleste observasjonene i denne perioden. Arten ses nå årlig flere steder på Østlandet, og er også registrert hekkende i seinere år. Buskerud har flere potensielle hekkelokaliteter for arten, som med stor sannsynlighet også har hekket i fylket, så vær på vakt etter isfugl i hekketiden!

Dvergspett *Dendrocopos minor* (? - 1) hekking **R**

1999 ØVRE EIKER: Par med reir Vestfossen sommeren 1999 (G.K. Stensrud).

(Store deler av Eurasia). LRSK har den seinere tiden mottatt og registrert en rekke hekkfunn av dvergspett i Buskerud på 1990-tallet. Bl.a. har Thor Erik Jelstad sendt inn opplysninger om flere reirfunn i midtfylket fra perioden 1994-98. Dette omfatter reirfunn ved Stjernetjern og Fønsetåsen mellom Bingen og Lampeland i Flesberg, Flaghylla og Skuterudåsen i Sigdal, Breivik gård i Modum (1994), og Vestbymoene og Rakkestadsetra i Holtefjellsområdet, Øvre Eiker (1998). Andre rapporterte reirfunn fra Øvre Eiker: Loesmoen april 1997 (S. Stueflotten) og Fiskum sommeren 1997

(M. Sjøblom). Dette viser at vår minste spetteart i alle fall hekker spredt i midt- og sørfylket, trolig også i nordfylket. I VinterAtlas er dvergspett til nå registrert i 16 ruter spredt over hele fylket. Arten er nok noe oversett i hekketida på grunn av sin anonyme opptreden.

Heiplierke *Anthus pratensis* (0 – 1) vinterfunn **R**
1999 HURUM: 1K+ Østnestangen 19.12. (J.L. Hals).

(Nordlige deler av Vest-Palearktis, øst til Ob i Vest-Sibir, samt Sørøst-Grønland, overvintre lenger sør i Vest-Palearktis). Heiplierker kan av og til overvintre langs kysten av Sør-Norge. Dette er første rapporterte vinterfunn av arten i Buskerud – et resultat av et mer aktivt feltarbeid i VinterAtlas-prosjektet.

Skjærpiplerke *Anthus petrosus* (? – 1) **R**
1998 HURUM: 1K+ Østnestangen 17.12. (J.L. Hals, L.T. Poppe).
1999 HURUM: 1K+ Østnestangen 19.12. (J.L. Hals).

(Kyststrøk i Nord-Europa). Skjærpiplerka hekker i Buskerud kun sparsomt på Hurumlandet, men registreres sporadisk også på andre lokaliteter under vårtrekket ultimo mars til april, og mer sjeldent på høsttrekket (september-oktober). VinterAtlas-arbeidet har dessuten vist at arten også kan overvintre på kysten av Hurumlandet enkelte år.

Sørlig gulerle *Motacilla flava flava* (2 - 1)
1999 ØVRE EIKER: 2K+ hann Fiskumvannet 13.05. – 09.06.* (F) (B.T. Bollerud, J.T. Bollerud, J.L. Hals, J.T. Johnsen m.fl.).

(Hovedsakelig i Mellom-Europa fra Frankrike til Ural). Sørlig gulerle er i tilbakegang i Norge, med en bestand som nå er nede på 50-100 par på landsbasis, de fleste konsentrert om Sør- og Sørvest-Norge (Gjershaug m.fl. 1994). Forrige funn av arten i Buskerud ble gjort i 1997. Alle funn så langt er gjort i tidsperioden 11.05. – 09.06.

Svartryggerle *Motacilla alba yarrellii* (2 – 1)
1999 ØVRE EIKER: 2K+ Flesaker trafostasjon, Fiskumvannet 04-26.04. og 23.05. (K. Grøslund, J.L. Hals, R. Holmen, J. Nedberg m.fl.).

(De Britiske øyer og lokalt andre steder i Vest-Europa). Denne engelske underarten av vår egen linerle påtreffes regelmessig på Sørvestlandet tidlig på våren. Kun få kjente hekkforsøk i Norge. Individet på Flesaker hadde draktkarakterer som kunne tyde på at det var en hann, men LRSK fant bare å kunne godkjenne funnet med ubestemt kjønn.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros* (10+ - 1)
1999 RINGERIKE: 1K+ Røsshholmstranda 23.09. (K. Myrmo).

(Alpin hekkefugl i sentral-Europa. Flere underarter lenger sør og østover i Asia. Regelmessig men relativt sjelden i Norge. Høyfjellsart som har tilpasset seg industriområder i lavlandet i Skandinavia. Beskjeden hekkeart på Østlandet, i hovedsak i Oslo. Hekker også årvisst (1 par) på Finse, Ulvik, Hordaland (1200+ m.o.h.) (Frode Falkenberg via e-fugl)). Individet på Røsshholmstranda var enten en juv eller hunn. Den fløy langs stranda og satt på bergene. De fleste funn av svartrødstjert i Buskerud er gjort i april og mai. Fra høsten foreligger det bare to funn tidligere.

Gresshoppesanger *Locustella naevia* (15 – 2)
1998 ØVRE EIKER: 2K+ hann Hegstad, Fiskumvannet 27.05.-16.07. (F. Gregersen, J.L. Hals, J.T. Johnsen m.fl.).
1999 KONGSBERG: 2K+ hann Komnes 03.06.-14.07. (H-J. Hovelstad).
ØVRE EIKER: 2K+ hann Fiskumvannet 29.05.-02.06. (H.F. Stenersen, J.T. Bollerud, F. Gregersen m.fl.).

(Sentral-Europa og østover gjennom sentral-Asia til Altai. Skandinaviske fugler overvintre i Afrika sør for Sahara). Observasjonene fra 1998/1999 bekrefter Fiskumvannet som sikreste lokalitet for gresshoppesanger i Buskerud. Det første funnet i fylket ble gjort på Hedenstad ved Kongsberg i 1967. Funnet fra 1998 er det hittil tidligste som er registrert for arten i Buskerud.

Elvesanger *Locustella fluviatilis* (3 – 1)
1999 ØVRE EIKER: 2K+ hann Fiskumvannet 15.05.-03.07.* (F) (T. Lande, J.T. Bollerud, H. Reitan, T. Jensen m.fl.).

(Øst-Europa og sentrale deler av Russland, nordover til Sør-Finland). Dette er det fjerde funnet av denne sjeldne arten i Buskerud og det andre for Fiskumvannet. De to første observasjonene i fylket ble gjort ved Juveren, Ringerike i 1995 og 1996.

Myrsanger *Acrocephalus palustris* (26 – 7/14)
1998 HOLE: syngende hann Bjørketangen 15-16.06. (B.H. Larsen).

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
24.05.-07.07.	3-4 M syng.	Fiskumvannet, Øvre Eiker	(flere)
08.06.	M syng.	Hole kirke, Hole	K. Myrmo, V. Ree
10.06.	M syng.	Steinsvika, Hole	V. Bunes
14.06.	3 M syng.	Hvam, Kongsberg	B.T. Bollerud, J.T. Johnsen, B.R. Skullestad
15.06.	M syng.	Domholt, Hole	K. Myrmo, V. Ree
02.06.-04.07.	1-3 M syng. (3 M 2/6)	Linnesstranda, Lier	R.E. Andersen m.fl.
10. og 15.06.	M syng.	Juveren, Ringerike	V. Bunes, K. Myrmo

(Sentral-Europa vest til Frankrike og Sør-England, nord til Sør-Finland og østover gjennom midt-Russland til Ural. Overvintret i Sørøst-Afrika). 1998 var tidligere det beste året for myrsanger i Buskerud med 6 observasjoner av 10 syngende hanner, men 1999 ble enda bedre og dessuten med flere syngende hanner på tre av lokalitetene: Hvam, Fiskumvannet og Linnesstranda. Hole kirke er ny lokalitet for arten. Bestanden er i tydelig vekst, selv om arten nok tidligere har vært underrapportert. Som en følge av denne utviklingen har LRSK besluttet å endre rapporteringsstatus for myrsanger til rapportart f.o.m. 2001 når funn er basert på sangobservasjon.

Munk *Sylvia atricapilla* (4 – 1) vinterfunn **R**
1999 LIER: Linneslia 05.12. (J.E. Nygård).

(Store deler av Vest-Palearktis. Vanlig hekkeart i Sør-Norge. Trekkfugl som overvintret lenger sør i Europa og Nord-Afrika. Enkelte individer kan også overvintre i Norge i milde vintre, og opptrer da ofte på foringsbrett). Det foreligger få rapporterte vinterfunn til LRSK fra Buskerud, men i VinterAtlas er arten til nå registrert i til sammen 7 ruter, inkl. Geilo og Hovet i nordfylket.

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapillus* (1 – 0)
1998 ØVRE EIKER: 1K+ hann Fiskumvannet 25.10. (J.T. Bollerud).

(Sentral- og Sør-Europa). En årvisst men meget sjelden art i norsk fauna. Opptrer ofte sammen med fuglekonge, men er mer knyttet til løvskog enn denne. Sees oftest i Norge i mars- april og oktober – november. Dette er første funn i Buskerud av denne litt mer fargerike slektningen til vår egen fuglekonge

som for øvrig også individet ved Fiskumvannet ble sett sammen med.

Pirol *Oriolus oriolus* (7 – 1)
1999 ØVRE EIKER: 2K+ hann Fiskumvannet 23.05. (J.T. Bollerud, A. Nævra).

(Sentral- og Sør-Europa, østover gjennom Russland til Mongolia og sør til Nord-India). I Norge er pirol årvisst på Østlandet med Telemark og Vestfold som de beste fylkene. Trolig er arten også en uregelmessig hekkefugl i disse områdene, men det fins svært få konstaterede hekkefunn i Norge. Alle pirol-observasjoner i Buskerud er gjort i tidsrommet ultimo mai til primo juli, og 23.05. er tidligste dato så langt. Fem av de åtte observasjonene er gjort i Øvre Eiker.

Varsler *Lanius excubitor* **R**

Observasjoner fra 1999:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
31.01.	1	Stryken, Øvre Eiker	R. Holmen
02.04.	2K+	Skollenborg, Kongsberg	J.L. Hals, R. Holmen
10. og 18.04.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J. Nedberg m.fl.
24.04.	1	Fiskeløs, Ø.Eiker	J.T. Bollerud
25.06.	1	Kongsberg	J.T. Johnsen
12.09.-14.11.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T. Johnsen, m.fl.
25.09.	1	Onsaker, Hole	V.Ree
03.10.	1	Linnesstranda, Lier	J.E. Nygård
14.11.	1	Hals, Øvre Eiker	A. Hals
04.12.	1	Langerud, Ø.Eiker	J. Nedberg

(Store deler av Eurasia og Nord-Afrika). Nok et bra år for varsler med 10 registrerte funn. Arten er klart underrapportert i fylket generelt sett. I VinterAtlas er varsler observert i 14 ruter, de fleste i nedre deler av fylket, men også på Geilo og i Ål.

Kornkråke *Corvus frugilegus* **R**
1998 ØVRE EIKER: 4 Skjøel 31.10 (A. Hals).
1999 ØVRE EIKER: 2K Bomenga vinteren 99 (M. Sjøblom).

(Sentrale deler av Eurasia, flekkvis utbredelse i Norge). Kornkråke observeres årlig i Buskerud, men normalt bare som enkeltindivider eller noen få individer (2-5) sammen. De fleste observasjoner gjøres i vinterhalvåret fra oktober til april. Nærmeste hekkelokalitet er ved Mjøsa.

Brunsisik *Carduelis cabaret* (? – 3/91) **R**

- 1998 ÅL: 2K+ hann ringmerket Dokki, Fetjastøldalen 06.08. (T. Breiehagen).
- 1999 ØVRE EIKER: 1K+ Skarra, Vestfossen 27.12. (J. Nedberg).
 ÅL: 81 ringmerket Dokki, Fetjastøldalen 23.07.-24.08. (T. Breiehagen), 9 ringmerket Odden/Kleiva 26.08.-04.09. (T. Breiehagen).

(Sentral-Europa, de britiske øyer og Sør-Fennoskandia). Tidligere underart av gråsisik *C. flammea cabaret*, ble i 2000 egen art – brunsisik. Arten kjennes best i felt på at den er mindre enn gråsisik, og har en gjennomført varmbrun tone i det meste av fjærdrakten, men er ofte vanskelig å artsbestemme sikkert uten å ha fuglen i hånden. Arten er nok som følge av dette sterkt underrapportert.

Polarsisik *Carduelis hornemanni* (? – 3/13)

- 1999 HOLE: 2 Gomnes 06-07.03. (V. Bunes).
 MODUM: 10 2K+ Kaggefoss 14.02. (J.L. Hals).
 NEDRE EIKER: 2K+ hann Øvre Stenseth 02-05.02. (J.L. Hals).

(Nordlig cirkumpolar utbredelse). Polarsisiken opptrer relativt sjeldent i Buskerud om en skal bedømme ut i fra antall innrapporterte funn. 1999 ser ut til å ha vært et rimelig bra år for arten i fylket. Alle observasjoner av polarsisik i Buskerud er, med ett unntak (04.09.93), gjort i vinterhalvåret fra oktober til april. Polarsisik kan være meget vanskelig å skille fra gråsisik grunnet stor individuell variasjon innen artene. Polarsisik kjennes best på konkavt, kort og spisst nebb, klar hvit overgump (min 1-2 cm uten grått) og hvite undergumps-dekkere. Sikker artsbestemming kan kun skje ved en kombinasjon av alle kjennetegnene. Sannsynligvis blir mange lyse gråsisiker feilbestemt til polarsisik i Sør-Norge.

Konglebit *Pinicola enucleator* (? – 4/56) R

- 1998 LIER/MODUM: Finnemarka 01.11. (K. Grøslund).
 ØVRE EIKER: 1-2 hanner Eikertun 13-15.11. (P.Ø. Klunderud), 45 Hals 14.11. (A. Hals).
 1999 GOL: 40+ Ørtestølen 29-30.12. (ukjent).
 HURUM: 1K+ hann Klokkarstua 15-29.12. (E. Gates).
 KONGSBERG: 5 Kongsberg vgs 08.11. (K. Grøslund).
 ÅL: 10 Volelii januar (H.J. Huitfeldt).

(Taigabeltene i Sibir og Nord-Amerika). Konglebit har tidvis en invasjonstypet oppreden. I Norge er det sett opptil 600 individer på en gang. 1998 og 1999 var to middels bra år for arten, men ingen skikkelig invasjon ble registrert, slik vi hadde vinteren 1995/96. Arten er noe underrapportert til LRSK. Konglebit observeres i vinterhalvåret fra november til februar, de aller fleste er sett i tiden før Jul. Arten er registrert i 18 VinterAtlas-ruter til nå.

Funn som inntil videre er plassert i kategorien ”avventes”

Svartglente *Milvus migrans*

- NSKF**
 1998 ØVRE EIKER: juv Hals 25.10.

Hybrid taksvale *Delichon urbica* x låvesvale *Hirundo rustica*

- NSKF**
 1998 ØVRE EIKER: Fiskumvannet 22.08.

Henlagte saker

Hybrid brunnakke *Anas penelope* x krikkand *Anas crecca* NSKF

- Individ som viste hybridkarakterer til ovennevnte arter.
 1996 HOLE: Steinsvika 23.05.

Ubestemt måke *Larus sp.*

- NSKF**
 Individ som viste hybridkarakterer til gråmåke og polarmåke
 1998 ØVRE EIKER: Hokksund 27.12.

Ikke godkjente funn

Småskrikørn *Aquila pomarina*

- NSKF**
 1998 ØVRE EIKER: Fiskumvannet 16.08.

Storskrikørn *Aquila pomarina*

- NSKF**
 1959 Kolbjørnseter, Numedal 01.06.

Kanadahettemåke *Larus philadelphia*

- NSKF**
 1998 ØVRE EIKER: Fiskumvannet 11-12.06.

Dvergterne *Sterna albifrons*

- 1976 ÅL: Presttjørni 04.07.

Hubro *Bubo bubo*

- 1999 HOL: Hagafoss mars-juli.

Rettelser til forrige LRSK - rapport

Knekkand *Anas querquedula*

- 1998 LIER: 1 par 2K+ Linnestranda 03.05. (R.E. Andersen).

Funnet var publisert med feil antall (2 par).

Vannrikse *Rallus aquaticus*

1998 ØVRE EIKER: 1K+ Fiskumvannet 04-16.10. (J.T. Bollerud, J.L. Hals, M. Sjøblom m.fl.).

Funnet var publisert med feil årstall og dato (1997).

Myrsanger *Acrocephalus palustris*

1998 HOLE: 2K+ syngende hann Domholt 15-16.06. (B.H. Larsen).

Funnet var publisert uten dato.

Rettelser til LRSK – rapport 1997

Busksanger *Acrocephalus dumetorum*

1996 HOLE: 2K+ syngende hann Domholt 24-26.06. (V. Bunes, T. Jensen, K. Myrmo, V. Ree m.fl.).

Funnet var publisert med feil kommune, lokalitet, dato og førsteobservatør.

LRSKs sammensetning

Steinar Stueflotten (sekretær), Jon Ludvig Hals, Kendt Myrmo og Lars Thomas Poppe. Nytt medlem fra juni 2001: Vegard Bunes.

Litteratur

Bollerud, B.T., Johnsen, J.T. og Klunderud, P.Ø. 2000. *Fugler i Øvre Eiker 1999*. Rapport fra NOF Øvre Eiker lokallag.

Cramp, S. & Simmons, K. E. L. (red.) 1977-1994. *Handbook of the Birds Europe, the Middle East and North Africa. The Birds of the Western Palearctic*. London. 9 bind.

Gjershaug, J.O. m.fl. (red) 1994. *Norsk Fugleatlas*. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.

Haftorn, S. 1971. *Norges fugler*. Universitetsforlaget. 672 s.

Jensen, T. & Hals, J. L. 1997. *Sjeldne fugler i Buskerud 1993, 1994 og 1995. Rapport fra LRSK i Buskerud*. Buskskvetten 13:55-66.

Jensen, T. m.fl. 1997. *Sjeldne fugler i Buskerud 1996. Rapport fra LRSK i Buskerud*. Buskskvetten 13:112-124.

Jensen, T. m.fl. 1998. *Sjeldne fugler i Buskerud 1997. Rapport fra LRSK i Buskerud*. Buskskvetten 14: 72-87.

Jensen, T. m.fl. 1999. *Sjeldne fugler i Buskerud 1998. Rapport fra LRSK i Buskerud*. Buskskvetten 15: 48-64.

Jensen, T. m.fl. 2001. *Sjøfuglregistreringer langs kysten av Buskerud 1999*. Buskskvetten 17: 42-47.

Nygård, J.E. 1999. *Linnesstranda – statusrapport 1999*. Buskskvetten 15: 128-147.

Ree, V. & Gjershaug, J.O. 1994. *Systematisk navneliste over norske fugler ajourført pr. 1.1.1994*. i Gjershaug m.fl. (red) 1994. *Norsk fugleatlas*. NOF.

LRSKs innrapporteringsliste

Koder:

Alltid med beskrivelse:

X	Observasjoner skal innrapporteres LRSK med utførlig beskrivelse. "NSKF" indikerer at LRSK videregir rapporten til behandling i NSKF, eller NSKF behandler saken direkte.
---	--

I tillegg kommer alle arter som ikke er registrert i Buskerud og/eller Norge.

Beskrivelse ikke nødvendig:

x	Observasjoner skal innrapporteres LRSK.
z	Observasjoner skal innrapporteres LRSK. Funn basert på lyd/sang trenger ikke beskrives, ellers som X.
H	Hekkefunn skal innrapporteres LRSK. Beskrivelse av omstendighetene rundt hekking kreves.
K	Kystfunn skal innrapporteres LRSK.
I	Innlandsfunn av arten skal innrapporteres LRSK.
S	Sommerfunn skal innrapporteres LRSK.
V	Vinterfunn skal innrapporteres LRSK.
O	Overnattingsplasser skal innrapporteres LRSK.
F	Observasjoner fra Fiskumvannet trenger ikke beskrives.
T	Observasjoner fra Tyrifjorden våtmarkssystem trenger ikke beskrives.
N	Bare funn fra nedre deler av Buskerud skal innrapporteres LRSK.

x	Smålom	x	Sjørorre	x	Svømmesnipe	H	Nattergal
V	Storlom	x	Lappfiskand	X NSKF	Polarsvømmesnipe	X NSKF	Sørnattergal
X	Islom	X NSKF	Stivhaleand	X	Polarjo	K	Blåstrupe
X	Gulneblom	H	Vepsevåk	X	Tyvjo	X NSKF	<i>L. s. cyanecula</i>
x	Dvergdykker	X	Svartglente	X	Fjelljo	X	Svartrodstjert
H	Toppdykker	X	Glente	X	Storjo	X	Svartstrupe
X	Gråstrupedykker	X NSKF	Båndhavørn	X	Dvergmåke	V	Måltrost
x	Horndykker	X	Havørn	X NSKF	Sabinemåke	V	Duetrost
X NSKF	Svarthalsdykker	x	Sivhauk	V	Sildemåke	X F	Gresshoppesanger
X NSKF	Gråhodealbatross	x	Myrhauk	X	Grønlandsmåke	X NSKF	Elvesanger
x	Havhest	X NSKF	Steppehauk	X	Polarmåke	X	Sivsanger
X NSKF	Storlire	V	Musvåk	x	Krykkje	X NSKF	Busksanger
X	Grålire	V	Fjellvåk	X	Rovterne	z	Myrsanger
X	Havlire	X NSKF	Steppeørn	X	Splitterne	X NSKF	Trostesanger
X	Havsvale	x N	Kongeørn	X N	Rødnebbterne	V	Munk
X	Stormsvale	H	Fiskeørn	X	Dvergterne	X NSKF	Østsanger
x	Havsule	V	Tårfalk	X	Svartterne	X	Fuglekongesanger
I	Storskarv	X NSKF	Aftenfalk	I	Lomvi	X	Gulbrynsanger
X	Toppskarv	V	Dvergfalk	I	Alke	V	Gransanger
X NSKF	Rørdrum	x	Lerkefalk	x	Teist	X NSKF	Rødtoppfuglekong e
X NSKF	Egretthegre	x	Jaktfalk	I	Alkekonge	X	Dvergfluesnapper
H	Gråhegre	V	Vandrefalk	x	Lunde	X	Skjeggmeis
X NSKF	Stork	X	Rapphøne	X NSKF	Steppehøne	X	Lappmeis
X NSKF	Bronseibis	z	Vaktel	H	Skogdue	X	Pirol
X NSKF	Skjestork	z	Vannrikse	X	Turteldue	X	Varsler
X	Dvergsvane	z	Myrrikse	X	Hubro	K	Lavskrike
SH	Sangsvane	z	Åkerrikse	X	Snøugle	H	Nøttekråke
X	Sædgås	x	Sivhøne	x	Haukugle	x	<i>Sibirnøttekråke</i>
x	Kortnebbgås	V	Tjeld	X	Slagugle	x	Kornkråke
X	Tundragås	V	Sandlo	X	Lappugle	X	Svartkråke
H	Grågås	x	Boltit	V	Hornugle	X NSKF	Rosenstær
X	Stripegås	V	Heilo	V	Jordugle	X NSKF	Gulirisk
X	Snøgås	x	Tundralo	x	Nattravn	H	Stillits
x	Hvitkinngås	V	Vipe	x	Isfugl	V	Tornirisk
X	Ringgås	x	Polarsnipe	X NSKF	Bieter	V	Bergirisk
X NSKF	Rustand	x	Sandløper	X NSKF	Blåråke	x	Brunsisik
IV	Gravand	x	Dvergsnipe	x	Hærfugl	X	Polarsisik
x	Mandarinand	x	Temmincksnipe	X	Hvitryggspett	X	Båndkorsnebb
H	Brunnakke	X	Tundrasnipe	H	Dvergspett	H	Grankorsnebb
X	Snadderand	x	Fjæreplytt	X NSKF	Topplerke	H	Furukorsnebb
X NSKF	Amerikakrikkand	V	Myrsnipe	X	Trelerke	H	Rosenfink
V	Stjertand	X	Fjellmyrløper	x	Fjellerke	x	Konglebit
x	Knekkand	V	Brushane	O	Låvesvale	H	Kjernebiter
x	Skjeand	X	Kvartbekkasin	V	Heipiplerke	X	Hortulan
X NSKF	Rødhodeand	x	Dobbeltbekkasin	X	Lappiplerke	X	Vierspurv
x	Taffeland	V	Rugde	x	Skjærpiplerke	X	Dvergspurv
V	Bergand	X	Svarthalespove	X	Sørlig gulerle	X NSKF	Svarthodespurv
I	Ærfugl	X	Lappspove	X	Engelsk gulerle		
x	Havelle	x	Sotsnipe	X	Svartryggerle		
V	Svartand	x	Steinvender	V	Jernspurv		